

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้นำในแต่ละบทบาท จำนวน 36 คุณลักษณะ จำแนกเป็น 4 ด้านคือ คุณลักษณะผู้นำด้านการบริหารจัดการ คุณลักษณะผู้นำด้านวิชาชีพ คุณลักษณะผู้นำด้านคุณธรรมและจริยธรรม และคุณลักษณะผู้นำด้านบุคลิกภาพ

2. องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบ 2) คุณลักษณะผู้นำที่ต้องการพัฒนา 3) กระบวนการพัฒนา และ 4) การนำรูปแบบไปใช้

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มี 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ขั้นที่ 2 การเตรียมการพัฒนา ขั้นที่ 3 การดำเนินการพัฒนา มี 4 รูปแบบย่อย (APEP Models) ได้แก่ 1) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านการบริหารจัดการ 2) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านวิชาชีพ 3) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ 4) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำด้านบุคลิกภาพ ในแต่ละรูปแบบย่อยประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์ ขอบข่ายสาระการพัฒนา กิจกรรมการพัฒนา วิธีการพัฒนาและการประเมินผลการพัฒนา ขั้นที่ 4 การประเมินผลและติดตามผลการพัฒนา และขั้นที่ 5 การประเมินผลการดำเนินการ โดยในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยแนวคิด วัตถุประสงค์ วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา และผลที่คาดหวัง

The purpose of this descriptive research was to develop a leadership development model for the Directors of Educational Service Area Offices. The subjects of the study comprised the directors of Educational Service Area Offices and the experts. The data were collected by means of questionnaire, content analysis, interview and focus group. Then the collected data were analysed by frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. The results of the study were revealed as follows :

1. The thirty-six leadership traits which were appropriate and correspondent with the leadership roles were categorised into four groups : administrative leadership traits , professional leadership traits, ethical leadership traits and personality leadership traits.

2. The component of a leadership development model for the Directors of Educational Service Area Offices that was possible and appropriate consisted of four parts as follows : Part 1) the derivation of the model Part 2) the leadership traits needed to be developed Part 3) the process of the model development Part 4) the application of the model

3. The model of leadership traits development comprised five stages : Stage 1) the need assessment Stage 2) the preparation Stage 3) the procedure of model development included four submodels that were called "APEP Models" : 3.1 the administrative leadership traits development 3.2 the professional leadership traits development 3.3 the ethical leadership traits development and 3.4 the personality leadership traits development. Each submodel consisted of summary , objective , content , activity , technique and evaluation. Stage 4) evaluation and follow-up the model development Stage 5) evaluation the whole process of the model development. Each stage consisted of concept , objective , procedure and expectation.